

Sygn. akt IC 1546/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Ewa Tomczyk
Protokolant	Dorota Książczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko M. L. i Z. L.

o zapłatę kwoty 600.000 zł

1. oddała powództwo;
2. umarza postępowanie co do odsetek umownych;
3. zasądza od strony powodowej (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. solidarnie na rzecz pozwanych M. L. i Z. L. kwotę 8.856,00 (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata J. H..

Sędzia SO Ewa Tomczyk

Sygn. akt I C 1546/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 września 2014 r. pełnomocnik powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. (zwany dalej w skrócie (...)) wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. L. i Z. L. kwoty 600.000 zł wraz z odsetkami od kwoty 463.883,37 zł wg zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i od kwoty 136.116,63 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Nadto pozew zawierał żądanie zwrotu kosztów procesu w kwocie 14.717 zł.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik strony powodowej wskazał, że M. L. zawarł w dniu 21.12.1999 r. z (...) Bankiem (...) Oddział w P. Tryb. umowę kredytu nr (...) -202-127/I/154/99, a zabezpieczeniem spłaty tego kredytu było poręczenie cywilne udzielone przez pozwaną Z. L.. Zostały zawierane aneksy do umowy, mocą których okres kredytowania został wydłużony, zaś w dniu 15.11.2002 r. pomiędzy (...) i pozwanym M. L. została zawarta umowa ugody nr 1/2002, której przedmiotem było zadłużenie wynikające z tytułu umowy kredytu z dnia 21.12.1999 r., a pozwana Z. L. udzieliła poręczenia za zobowiązania jej męża. Na skutek nieregularnej zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy ugody (...) wypowiedziało umowę ugody, wystawiło bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), któremu Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. postanowieniem z dnia 24.03.2004 r. nadał klauzulę wykonalności. Następnie

pełnomocnik strony powodowej powołał się na to, że na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 9.12.2011 r. (...) dokonało **przelewu wierzytelności wobec M. L. z tytułu umowy kredytu nr (...) -202-127/1/I/154/99** z dnia 21.12.1999 r. objętej **ugodą** z dnia 15.11.2002 r. na rzecz (...) w łącznej wysokości 1.396.931,57 zł. Wskazał, że w załączniku nr 1 do aneksu nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności opisana została nabyta wobec pozwanych wierzytelność z tytułu umowy z dnia 21.12.2006 r. podając również, że niezgodność pomiędzy numerem umowy wskazanym w załączniku nr 1 oraz pierwotną umową kredytową wiąże się ze zmianą numeracji dokonaną jeszcze przez poprzedniego wierzyciela, co wynikać miało z załączonego do pozwu pisemnego oświadczenia (...) potwierdzającego przysługujące stronie powodowej prawa własności wierzytelności.

W dniu 2 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. wydał przeciwko pozwany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 80/14 (k. 69).

W dniu 13 listopada 2014 r. pozwani wnieśli sprzeciw od nakazu zapłaty, zakwestionowali powództwo do zasady i wysokości. Wskazali, że z umowy cesji wierzytelności nie wynika, by strona powodowa nabyła wierzytelność z tytułu kredytu z dnia 21.12.1999 r. nr (...) -202-127/1/I/154/99, bowiem w załączniku nr 1 do aneksu nr (...) wskazana została umowa kredytu odnawialnego z dnia 12.04.2009 r., a takiej umowy pozwany nigdy nie zawierał, a pozwana nie poręczała spłaty zobowiązania. Powołali się na to, że kapitał z kredytu z dnia 21.12.1999 r. wynosił 200.000 zł, natomiast w załączniku figuruje kwota kapitału 484.874,91 zł. Tym samym pozwani podnieśli, że strona powodowa nie udowodniła, że przysługuje jej dochodzona pozwem wierzytelność (sprzeciw – k. 74).

W piśmie procesowym z dnia 29.12.2014 r. pełnomocnik strony powodowej wskazał, powołując się na pismo poprzedniego wierzyciela z dnia 19.09.2013 r., że **umowy: kredytu nr (...) -202-127/1/I/154/99 z dnia 21.12.1999 r. oraz kredytu obrotowego nr (...) z dnia 12.04.2009 r. są tożsame** (k. 78- 79), co kwestionował pełnomocnik pozwanych (pismo – k. 136- 140).

W piśmie z dnia 22.12.2015 r. pełnomocnik strony powodowej zmodyfikował powództwo wnosząc o zasądzenie kwoty 600.000 zł wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (pismo – k. 142 – 144). Wskazał, że wymieniona w załączniku nr 1 do aneksu umowy sprzedaży wierzytelności kwota należności głównej 484.874,91 zł stanowi niespłaconą należność główną wynikającą z umowy ugody nr 1/2002 z dnia 15.11.2002 r. Twierdził, że z zestawienia treści wyciągu z załącznika nr 1 do aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności oraz zapisów umowy ugody nr 1 /2002 i bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 16.01.2004 r. wynika, że **strona powodowa nabyła wierzytelność wynikającą z umowy ugody nr 1/2002.**

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21.12.1999 r. pozwany M. L. prowadzący działalność gospodarczą w postaci zakładu usług budowlanych zawarł z (...) Bankiem (...) Oddział w P. Tryb. umowę kredytu nr (...) -202-127/I/154/99, na mocy której Bank udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 200.000 zł. Jego żona pozwana Z. L. udzieliła solidarnego poręczenia za zobowiązania wynikające z powyższej umowy kredytowej.

Dwoma aneksami z dnia 20.06.2000 r. i z dnia 19.06.2001 r. termin spłaty kredytu został przedłużony najpierw do dnia 19.06.2001 r., a następnie do dnia 18.06.2002 r.

(dowód: umowa kredytu – k. 13 – 15, poręczenie – k. 17, aneksy do umowy –k. 19, 20)

W dniu 15.11.2002 r. pomiędzy pozwanym i (...) S.A. w W. będącym następcą (...) Banku (...) została zawarta umowa ugody nr 1/2002, w której strony oświadczyły, że pozwany jest dłużnikiem (...) z tytułu następujących umów:

- kredytu inwestycyjnego nr (...) -202- (...) z dnia 2.06.2000 r.,

- kredytu obrotowego odnawialnego w rachunku kredytowym w walucie wymienialnej nr (...) - (...) z dnia 21.07.2000 r.,

- kredytu obrotowego odnawialnego w rachunku kredytowym w walucie polskiej nr (...) - 202/127/1/I/154/99 z dnia 21.12.1999 r.,

- umowy faktoringu niepełnego nr (...) - 207- (...) z dnia 22.10.2001 r.

Strony ustaliły warunki spłaty zadłużenia z powyższych umów.

Pozwana udzieliła w dniu 15.11.2002 r. solidarnego poręczenia za zobowiązania pozwanego wynikające z tytułu umowy ugody nr 1/2002.

(dowód: umowa ugody – k. 23-25, oświadczenie o udzieleniu poręczenia – k. 26)

Pismem z dnia 10.09.2003 r. (...) wypowiedziało umowę ugody nr 1/2002 wobec niedotrzymania ustalonych warunków umowy, tj. zaprzestania spłaty rat kredytu oraz odsetek od kredytu.

(dowód: wypowiedzenie umowy – k. 31)

W dniu 16.01.2004 r. (...) wystawiło przeciwko pozwanym bankowy tytuł egzekucyjny (...), wskazując, na dzień wystawienia tytułu istnieje solidarne wymagalne zadłużenie pozwanym z tytułu następujących umów kredytowych:

- kredytu inwestycyjnego nr (...) - 202- (...) z dnia 2.06.2000 r.

- kredytu obrotowego odnawialnego w rachunku kredytowym w walucie wymiennej nr (...) - (...) z dnia 21.07.2000 r.,

- kredytu obrotowego odnawialnego w rachunku kredytowym w walucie polskiej nr (...) - 202/127/1/I/154/99 z dnia 21.12.1999 r.,

- umowy faktoringu niepełnego nr (...) - 207- (...) z dnia 22.10.2001 r. aneksowanych umową ugody nr 1/2002 z dnia 15.11.2002 r.

Postanowieniem z dnia 24.03.2004 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. w sprawie sygn. akt I Co 177/04 nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 16.01.2004 r. klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikom M. L. i Z. L..

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny i postanowienie z dnia 24.03.2004 r. – k. 32, 33)

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego toczyło się na wniosek (...) przeciwko pozwanym postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego ówczesnego Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Tryb. w sprawie II Km 1152/04, a wobec bezskuteczności egzekucji postanowieniem z dnia 6.06.2007 r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone.

(dowód: postanowienie – k. 34)

W dniu 9.12.2011 r. została zawarta pomiędzy (...) S.A. a stroną powodową umowa, na mocy której (...) zbyło wierzytelności pieniężne ze wszystkimi zabezpieczeniami.

(dowód: umowa sprzedaży wierzytelności – k. 41- 44, aneks do umowy – k. 45)

W dniu 4.01.2012 r. został zawarty aneks nr (...) do umowy z dnia 9.12.2011 r., którym strony umowy potwierdziły, że w dniu 14.12.2011 r. nastąpiło przeniesienie przez (...) portfela wierzytelności, a wierzytelności objęte przelewem określał załącznik nr 1 do aneksu. W pozycji 1265 załącznika nr 1 do aneksu nr (...) do umowy wskazane została wierzytelność wobec M. L. z umowy kredytu obrotowego nr (...) z dnia 12.04.2009 r. w kwocie 1.396.931,57 zł, w tym kapitał 484.874,91 zł.

(dowód: aneks do umowy sprzedaży wierzytelności, załącznik nr 1 do aneksu – k. 45- 48)

Pismem z dnia 5.01.2012 r. skierowanym do M. L. (...) zawiadomiło, że na podstawie umowy z dnia 9.12.2011 r. dokonało przelewu wierzytelności z tytułu umowy kredytu obrotowego nr (...) z dnia 12.04.2009 r. na rzecz (...).

(dowód: pismo – k. 63)

W oświadczeniu z dnia 19.09.2013 r. (...) S.A. podało, że w dniu 9.12.2011 r. zawarła umowę sprzedaży wierzytelności z (...), na mocy której (...) zbyło na rzecz (...) wierzytelność wynikającą z umowy kredytu obrotowego odnawialnego w rachunku kredytowym w walucie polskiej o nr (...)-202-127/I/154/99 z dnia 21.12.1999 r., której w systemie został nadany nr (...) zawartej między M. L.. Wskazano, że oświadczenie zostało wydane w celu potwierdzenia przysługującego (...) prawa własności wierzytelności na potrzeby skutecznego wykonywania przez (...) wszelkich uprawnień wynikających z własności wierzytelności i zabezpieczeń.

(dowód: oświadczenie – k. 56)

Pismami z dnia 26.01.2012 r. i z dnia 3.01.2013 r. (...) poinformował pozwanych o nabyciu wierzytelności od (...), wskazując że wierzytelność ta dotyczyła usługi bankowej świadczonej przez (...) na podstawie umowy z dnia 12.04.2009 r.

(dowód: wezwania do zapłaty – k. 64-67)

Wyrokiem z dnia 2.07.2014 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 1669/13 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. zasądził od M. L. i Z. L. solidarnie na rzecz (...) kwotę 20.000 zł wraz z odsetkami.

(dowód: odpis wyroku – k. 68)

(...) w oświadczeniu (bez daty) podało, że umową z dnia 9.12.2011 r. sprzedało na rzecz (...) wierzytelność wynikającą z ugody nr 1/2002 z dnia 15.11.2002 r. i że umowa ta figuruje w załączniku nr 1 do aneksu do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 9.12.2011 r. jako umowa kredytu obrotowego z dnia 12.04.2009 r. pod nr (...) zawarta pomiędzy (...) S.A. a Zakładem Usług (...). Nadto wskazano, że z dniem 12.04.2009 r. numer umowy ugody nr 1 /2002 uległ zmianie i odtąd została ona oznaczona jako umowa kredytu obrotowego z dnia 12.04.2009 r. pod nr (...), a zamiana numeru spowodowana została wejściem w życie zarządzenie Prezesa NBP z dnia 6.05.2002 r. w sprawie sposobu numeracji rachunków bankowych prowadzonych w bankach.

(dowód: oświadczenie – k. 156)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Strona powodowa wywodziła dochodzone tym procesem roszczenie z przepisów o przelewie wierzytelności (art. 509 i 510 k.c.), przy czym jej twierdzenia co do tego, jaką wierzytelność wobec pozwanych nabyła nie były konsekwentne. I tak w pozwie podała, że umowa przelewu dotyczyła wierzytelności przysługującej (...) wobec M. L. z tytułu umowy kredytu nr (...) -202-127/1/I/154/99 z dnia 21.12.1999 r. Kiedy pozwani zakwestionowali ten fakt w sprzeczności strona pozwana podtrzymywała swą argumentację, twierdząc z powołaniem się na pismo poprzedniego wierzyciela z dnia 19.09.2013 r., że przedmiotem cesji była wierzytelność z umowy **kredytu nr (...) -202-127/1/I/154/99 z dnia 21.12.1999 r. oraz kredytu obrotowego nr (...) z dnia 12.04.2009 r.**, które to wierzytelności wg strony powodowej są tożsame (k. 78- 79). Następnie w piśmie z dnia 22.12.2015 r. pojawiły się twierdzenia strony powodowej, że umową cesji wierzytelności strona powodowa nabyła wierzytelność wynikającą **z umowy ugody nr 1/2002 z dnia 15.11.2002 r.**, co strona powodowa próbowała dowodzić treścią oświadczenia załączonego do pisma procesowego z dnia 22.02.2016 r.

Tymczasem z treści załącznika nr 1 do aneksu do umowy cesji wierzytelności wynika w sposób oczywisty, że przedmiotem cesji była wierzytelność z umowy z dnia 12.04.2009 r. o nr (...) i okoliczność tę potwierdzało (...) w swym

piśmie z dnia 5.01.2012 r. skierowanym do pozwanego tuż po dokonaniu przelewu (k. 63). Jednocześnie pozwany zaprzeczył, aby zawierał z poprzednikiem prawnym strony powodowej umowę kredytową z dnia 12.04.2009 r. Tym samym ciężar udowodnienia tej okoliczności spoczywał na powodzie (art. 6 k.c., art. 232 zd. 1 k.p.c.), a powinności tej strona powodowa nie sprostała. Wobec ewidentnej sprzeczności w treści pism nazwanych oświadczeniami (...) co do tego co było przedmiotem cesji wierzytelności z dnia 9.12.2011 r. brak jest podstaw do uznania, że umowa kredytu wskazana w załączniku nr 1 do aneksu jest tożsama z umową ugody nr 1/2002. Poza treścią tego oświadczenia brak w sprawie jakichkolwiek dowodów na to, że nr umowy kredytowej wskazany w załączniku do umowy cesji wierzytelności został nadany umowie ugody, a wobec sprzeczności w treści oświadczeń wystawianych przez (...) (w oświadczeniu z dnia 19.09.2013 r. wskazane jest, że przedmiotem umowy cesji była wierzytelność z umowy z dnia 21.12.1999 r. a w kolejnym oświadczeniu, że była to wierzytelność z umowy ugody) oraz wobec tego, że oświadczenie to jako dokument prywatny jest jedynie dowodem tego, że osoba która to oświadczenie podpisała złożyła zawarte w nim oświadczenie (art. 245 k.p.c.) można zasadnie twierdzić, że strona powodowa nie udowodniła, że nabyła dochodzoną pozewm wierzytelność wobec pozwanych. Powyższe skutkowało oddaleniem powództwa.

Nie ma w sprawie żadnego znaczenia, że umowa ugody nr 1/2002 obejmowała między innymi umowę kredytu odnawialnego z dnia 21.12.1999 r., co istotnie wynika z treści umowy ugody. Sam fakt, że umowa ugody obejmowała umowę kredytową z dnia 21.12. (...) nie stanowił przeszkody do tego, by przedmiotem zbycia przez (...) była tylko wierzytelność z umowy z dnia 21.12.1999 r.. Nie mniej jednak, jak już wyżej wskazano, z treści załącznika do umowy przelewu wyraźnie wynika jej przedmiot, a nie jest nim ani umowa ugody ani umowa kredytu z dnia 21.12.1999 r. Strona powodowa jest profesjonalistą w zakresie nabywania wierzytelności, w związku z czym należy od niej oczekiwać, że w staranny i nie budzący najmniejszych wątpliwości sposób wykaże fakt nabycia wierzytelności zarówno co do wykazania z jakiej umowy nabywa wierzytelności oraz w jakiej wysokości.

Nie ma także żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczność, że strona powodowa dysponuje korzystnym dla siebie wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. w sprawie sygn. akt I C 1669/13. W szczególności brak jest w sprawie, wobec braku stosownych dowodów, jakichkolwiek przesłanek do uznania, że okoliczności faktyczne obu spraw są tożsame, zwłaszcza w zakresie umowy, z której strona powodowa nabyła wierzytelność wobec pozwanych. Nadto Sąd nie jest związany wyrokiem wydanym w innej sprawie.

Sąd oddalił zgłoszony przez pełnomocnika pozwanych wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłania stron. Przedmiotem tego dowodu miało być, zgodnie z wnioskiem pełnomocnika pozwanych, zaprzeczenie przez pozwanych zawarcia z poprzednikiem prawnym powoda umów objętych umową ugody. Tymczasem okoliczność ta, wobec wątpliwości co do tego, co było przedmiotem umowy przelewu, nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, tymczasem tylko fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy mogą być w myśl art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu.

Niezależnie od tego, skoro pozwani zaprzeczyli tej okoliczności, zgodnie z ciężarem dowodu powinności dowodowe spoczywały w tym zakresie na stronie powodowej, a takiej inicjatywy po stronie powodowej zabrakło.

Z powodu oddalenia wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron został oddalony również wniosek o odroczenie rozprawy w związku z chorobą pozwanego. Wniosek strony o odroczenie rozprawy, uzasadniony chorobą tej strony, może być uznany za uzasadniony jedynie wtedy, kiedy występuje ona w sprawie bez pełnomocnika, ewentualnie kiedy mają być podjęte czynności z jej udziałem (por wyrok Sądu Najwyższego z dnia 109 marca 2011 r., V CSK 302/10, Lex nr 786399). Skoro pozwani mieli pełnomocnika w osobie adwokata oraz oddalono wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron nie zachodziły podstawy do odroczenia rozprawy.

Podstawę umorzenia postępowania w zakresie odsetek umownych, co do których strona powodowa cofnęła powództwo, były przepisy art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1, 2 i 4 k.p.c.

Podstawą orzeczenia o kosztach procesu był przepis art. 98 § 1 k.p.c. i art. 122 § 1 k.p.c. Zasądzona od strony powodowej kwota 8.856 zł to koszty pomocy prawnej udzielonej pozwany z urzędu ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity - Dz. U.

z 2013 r., poz. 461) powiększone zgodnie z dyspozycją § 2 ust. 3 tego rozporządzenia o stawkę podatku od towarów i usług.

Sędzia SO Ewa Tomczyk

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

30.03.2016 r.